

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propvgnacvlvm: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Alexand. VII. n. 15

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

ducit, pastorali nostra solitudine consilere volentes,
etc.

AB EO DEM: *In Iubilao Religiosis Societatis concessio, eduto-
 que anno Religio (inquit) Vestra in agro Dominico diuina
 dispositione plantata, spiritualibus gratijs, merito à nobis
 irrigari debet, quo vberiores benedicente Domino fructus
 in dies proferre insistant, etc. Tam bene semper Innocentius de
 Socijs, ac Societate sentiebat: Cuius doctrina veritatem, ac firmi-
 tatem in materia de diuinis auxilijs, celebri illa decissione contra
 aliquas Iansenij Iprensis Episcopi propositiones, roborauit, vt satis
 liquido Theologia Professoribus constat.*

15. AB ALEXANDRO VII. Amantissimo SOCIETA-
 TIS nostrae Parente, ac Patrono, eiusque libertatis assertore, & Vin-
 dice acerrimo, in litteris peregregijs in forma Breuis ad serenissimam
 Rempubicam Venetam, quibus Pontifex sanctissimus hortatur SO-
 CIETATIS restitutionem in toto suo Dominio in hunc modum. Di-
 lecti filij, nobiles viri, salutem & Apostolicam benedictio-
 nem. Laboribus, quibus vti fideles operarij in Christi vineâ
 SOCIETATIS IESV Religiosi viri assidue exercentur, fructus-
 que quos, Domino benedicente ex illa percipiunt, Nobilita-
 tibus vestris probè cognitos, ac perspectos esse non dubita-
 mus. Adeo enim vberes, atque amplii sunt, vt bonus eorum
 odor longe sese, lateque diffuderit, & ad longinquas etiam
 remotasque regiones iam olim peruenerit. Nos quorum hu-
 militatem supremus ille Pater familias, ac Dominus suæ do-
 mus custodiae, & agrifui cultioni præposuit solitudinis no-
 stræ debitum, ac præcipuam curam esse putamus, vtilis adeo
 seruos, ac traditis à Domino talentis augendis, in primis op-
 portunos, & vbique, & apud eos præsertim esse, quos pecu-
 liari charitate complectimur, quibus salutarem, ac fructuo-
 sam eorum industriam, atque operam fore præuidemus,
 quem amorem cum erga nobilissimam istam Rempubicam
 in visceribus geramus non inferiorem singulari eius in Deum
 Religione, in sanctam verò hanc Sedem obseruantiam, molestè

*Vberes fru-
 ctus ingiter
 producit.*

*Plantata
 diuina dis-
 positione in
 agro Do-
 minico.*

*Pontificis
 litera de
 admittenda
 in Venetam
 Ditionem
 Societate.*

*Ob labores,
 quibus vt
 fideles ope-
 rarij eius
 filij exer-
 centur,*

*Et fructus,
 quorum
 odor vbique
 sparsus.*

*Et quia
 vtilis, ac
 Dominita-
 lentis au-
 gendis im-
 primis op-
 portuni.*

*Ob saluta-
 rem, &
 fructuosam
 eorum in-
 dustriam.*

Et vilitatem ex eorum aduentu percipiendam,

Præcipue in adolescentium educatione in virtutibus, & literis.

In quo nulli illis sunt peritiores.

Quod restatur illorum ardor Religionis propaganda.

Templorum cultus, Sacramentorum, ac diuini verbi administratio.

Et institutum pro diuina gloria augenda fideliter collaborans.

Quare ut recipiatur in Venetam ditionem hortatur Pontifex.

Quia sic Ignatij tutelam sibi conciliabunt.

admodum ferimus, eam iam diu, his Religiosis, nobis perquam charis, probatisque carere. Vnde proculdubio magnæ ad vos, ciuesque vestros vtilitates essent peruenturæ. No- uuit prudentia, sapientiaque vestra, quanti interfit maximè lubricam incertamque Adolescentium ætatem bonarum ar- tium, ac pietatis studijs enutriri, vsque adhuc refert à primis annis, optimis institutis assuescere, cum nempe ad ea, quæ ad id traduntur, accipienda aptissimi sunt addiscentium ani- mi, firmiterque deinde, quæ sunt tradita, in omni vita reti- nentur, in illa verò ætate gubernanda, sanctissimisque præce- ptis conformanda, iure nulli his Religiosis Peritiores, aut magis idonei esse existimantur, qui hac in re non exiguam vitæ partem ponere plerumque solent, callentque iam longo vsu, atque exercitatione facillimas quasque, & vtilissimas do- cendi, præcipiendique vias, quodque maximi fieri debet, non minori cura pietatem, Deique timorem, vnde iure om- nis sapientiæ, ac scientiæ initium ducitur, quam litteras, dis- ciplinasque edocere satagunt; testatur pium hoc illorum stu- dium, Religionis propagandæ ardor, Templorum cultus, frequens Sacramentorum, ac Dei verbi administratio, ipsum denique eorum institutum, quod vnam diuini nominis glo- riam propositam habet, pro qua augenda amplificandaque in omni doctrinâ, atque omni opere fideliter collaborant; dignam itaque prudentia vestra, dignam pietati, dignam per- petua in nos obseruantia, ac maximoperè ad diuinum auxi- lium impetrandum, opportunam rem facietis, eos quàm pri- mum in nobilissimam istam Ciuitatem, omnemque vestram ditionem recipiendo. Certè, si quantopere suorum benefi- ciorum memoriam Deus requirat, quantaque sit, reputabi- tis, quæ hoc tempore largita vobis est immensa eius bonitas, clementiaque; inter cæteras hanc quoque ipsi gratiam referre debetis, ex qua ingens eius gloria, ac laudis incrementum ex- titurum percipietis; multum etiam id valebit ad sanctissimi Viri Ignatij tutelam conciliandam cui deuotos, non minus

vos esse decet, quam maiores vestri fuerint. Ille siquidem cum huius SOCIETATIS fundamenta iaceret, diutius in amplissima ista Vrbe est commoratus, ac præclara passim in ea sanctitatis exempla edidit, ac quamplurima monumenta reliquit. Nam quod ad nos attinet non dubitamus, id in beneficij loco ponere, ex quo maximos, atque vberimos fructus estis percepturi; atque in hoc testem veluti ac pignus paternam nostram charitatem dare non veremur, quam vos magnam meritò semper esse duxistis, nec minorem existimatione vestra experti estis, eam sanè causam à multis annis aduersus Christianæ Religionis infensissimos hostes defenditis, quæ præcipuè, ac pro viribus à nobis fouenda est, verum ingens ad hoc efficiendum charitati nostræ in posterum pondus imponetis, atque ad hanc voluntatem hoc facto, is cumulus accedet, vt multo eam amplius incitaturi sitis ad istam Rempublicam, hoc præcipuè tempore omni conatu, atque ope quantum cum Domino poterimus adiuuandam. Adeo denique id Nobis gratum, iucundumque accidet, vt hoc vobis certo spondeamus, nihil à vestra in hanc sanctam Sedem obseruantia, reuerentiaque fieri posse, ex quo maiores stimulos addi animi nostri affectui censuri simus, & pro quo plura inuicem vobis sint benevolentia nostræ signa expectanda, quibus eam non mediocriter auctam erga vos ostendamus; vti etiam fusius exponet Venerabilis frater Carolus Episcopus Auerfanus Noster apud Nobilitates vestras Nuncius, cui fidem haberi à vobis cupimus, quibus à Deo felicitatem precamur, & Apostolicam benedictionem peramanter impartimur. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die 23. Decembris 1656. Pontificatus nostri anno secundo.

AB EODEM, *Litteris etiam peregrinjs in gratiarum actionem pro reuocatione eiusdem SOCIETATIS in eandem Nobilissimam Rempublicam, eiusque ditionem, omnium plausu, & acclamatione, & gaudio præcipue sanctissimi Alexandri sic scribentis. Dilecti filij.*

Qui diu in eorum Vrbe claro sanctitatis exemplo est commoratus.

Et id in beneficijs se positurum affirmat Pontifex.

Ac eorum Remp. maiori ex inde conatu adiuuaturum.

Nec aliquid gratius sibi, ac Sanctæ Sedis ab ipsis fieri posse, testatur.

Littera gratificatoria ad ead. Remp. pro restituta Societate.

*Quantum
ex illa
Pontificis
gaudium!*

*Huius be-
neuolentia
memoriam
nunquam è
sinu suo
estatur
elapsuram.*

*Et vrbes
futuros
fructus
præsagit.*

*à prima
sua radice
non dege-
neres.*

*Qui nouo
præsidio ac
veluti muro
eorum Remp.
cingent.*

*Iuuentutem
in literis,
Deique ti-
more eru-
diendo,*

*ac diuina
gloria toto
corde in-
seruendo.*

*Et oratio-
nibus cre-
bro pro Re-
pub. eorum
insistendo.*

lij, Nobiles viri, salutem & Apostolicam benedictionem. In-
genti eximioque gaudio cor nostrum, ac mentem Nobilita-
tes vestrae compleuerunt ijs litteris, quibus receptos à vobis
in Nobilissimam Urbem istam, vestramque omnem ditio-
nem SOCIETATIS IESV Religiosos viros, significatis. Rem
enim summis maximisque difficultatibus hactenus impedi-
tam, ac frustra aliàs tentatam tam libenter, tanta cum filialis
animi declaratione, nostra causa, nostroque dumtaxat roga-
tu vos fecisse, intelleximus, vt merito vberima ea lætitia fue-
rit, quam ex deuotione vestra percepimus, ac pro quo in a-
mantissimi Patris spiritu ac dilectione complexi vos sumus;
nec vnquam tantam erga nos beneuolentiam, tam paratam
voluntatem ex intimo nostro sinu, ac visceribus excidere
passuri sumus: nam cum insignem in præsentia fructum re-
tulimus singulari vestra obseruantia, ac pietate perfecta, tum
gratiorem longe in posterum, capiemus ex vtilitate, ac pro-
fectu, quem amplissimum ijdem Religiosi viri vobis afferent;
illi enim vt boni ac fideles Christi serui, vestra benignitate
adiuuante, Domino autem incrementum præbente, non
degeneres à radice, in qua plantati, ac fundati sunt, fructus
dabunt, tunc nouo præsidio, ac veluti muro circumcingent
florentissimam istam Urbem, iuuentutem in litteris, Dei-
que timore erudiendo, diuinæque gloriæ toto corde in-
seruendo, atque Orationibus insitendo, in quibus vestri be-
neficij memoriam crebro facient, confugientque ad Deum
in tempore opportuno, hoc scilicet tempore, quo Dominus
in furore atque ira nos arguit, quo tantæ, ac tam acerbæ
sunt Christianæ Reip. calamitates, atque vndique insur-
gunt impugnantes nos filij tenebrarum, ac inimici Crucis
Christi, cum quorum superbissimis, ac potentissimis, quo-
niam præcipuè vobis res est, non modo precibus, atque
orationibus ad Dominum exercituum sine intermissione cla-
mabimus, vt exaltetur dextera eius in Gentibus, quæ non
inuocant nomen ipsius, sed etiam nostrismet viribus, quan-
tum

tum licebit per tantas tribulationes, quæ inuenerunt nos nimis, res vestras, causamque libentissimè suscipiemus. Exigit hoc à nobis pietas ipsa, de qua agitur, exigit eximia obseruantia vestra erga hanc sanctam Sedem, cuius Maiestatem in humilitate nostra veneramini, id denique flagitat paternus amor, quem iure peculiarem tam parata filialis animi voluntate promeremini, ad quem Christi glutino indies magis vobis cupimus adhærescere. Venerabilis Frater Carolus Episcopus Auerfanus, Noster Apostolicus Nuntius, qui litteras Vestras vberime suis est profecutus; idem etiam has nostras disertius Verbis complectetur. Deus inclytam istam Remp. sapientissimumque Senatam veræ Religionis bono, ac Nominis Christiani gloriæ incolumen seruet, ac Nobilitatibus vestris Apostolicam benedictionem peramanter impertimur. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem sub anno Piscatoris die 27. Ianuar. 1657. Pontificatus nostri anno secundo.

AB EODEM, In Constitut. super Regimine Superiorum Societatis IESV data Romæ apud Sanctam Mariam Maiorem die 1. Ianuarij 1663. sui Pontificatus anno octauo. Debitum (inquit) Pastoralis Officij, quo Ecclesiæ Catholicæ regimini diuina dispositione præsidemus, exigit, vt paternam dilectorum filiorum Presbyterorum, & Clericorum Regularium Societatis IESV, quæ ab ipsis foundationis suæ primordijs in re Christianæ Religionis iuuanda, promouendaque infidelium, & Hæreticorum conuersione, & horum pertinacia retundenda, & iuuentute literis, & probis moribus informanda, Christi que fidelibus in viam mandatorum Dei dirigendis (adiuuante Domino) sedulo semper, & fructuosè laborauit, ac etiam nunc strenuè laborat, curam peculiari studio gerentes, illa, quæ prospero felicitate ipsius Societatis regimini, & progressu impedimentum adferre noscuntur, è medio tollamus, & abrogemus, sicut magistra rerum experientia suadet, & nos matura

Societas sedulo, fructuosè ac strenuè laborans, In Christiana Religione iuuanda:

In promouenda infidelium, & Hæreticorum conuersione, horumque pertinacia retundenda.

In iuuentute literis ac probis moribus informanda.

consul-

consultatione adhibita ad omnipotentis Dei gloriam salubriter expedire arbitramur, &c. *Hec inter alia tantus Pontifex, ac verus Societatis Parens in dicta Constitutione reuocatoria alterius ab Innocentio X. expedita super Regimine Triennali Superiorum Societatis.*

Gratias
agit Socie-
tas Sanctif.
D. Alexan-
dro ob re-
ditum in
statum
Venetum.

Magni fecit Societas hanc Alexandri Constitutionem, sed multo pluris restitutionem illam in statum Venetum ab eodem excogitavit: ob quam gratias agit Sanctissimo Congregatio Generalis XI. Decreto 26. sequenti. Quoniam à tempore, quo Societas nostra reuersa est in Serenissimæ Reipublicæ Venetæ ditionem, nunc primum conuenit in vnum Corpus totum Ordinem representans, censuit Congregatio id contestandum Vniuersæ Societatis gratum animum ob tam singulare, & immortale beneficium, quo vindicata est fama integritatis nostræ, & ablatum opprobrium, quod passim iactabant Hæretici, summas quàm humillimas gratias nomine totius Ordinis agendas esse Sanctissimo D. N. Alexandro VII. cuius auspicijs, Pastoralis prouidentia, & sapientissimo ductu perfectum felicissimè suscepimus negotium, quod complures antea magno quidem animi affectu, sed euentu irritò sæpius tentauerant. Hactenus Decretum.

Sacrum, &
Corona in-
dicta pro
eodem San-
ctissimo.

Et rursus Decreto 33. eadem Congregatio sic statuit. Proponente P. Vicario, & approbante Congregatione, decretum est, indicendum in Societate Vniuersa sacrum vnum, & Coronam itidem vnam pro Sanctissimo D. N. Alexandro VII. in aliquale gratitudinis nostræ specimen, pro tot illustribus beneficijs, & Apostolicis benedictionibus, quibus Congregationem hanc est impertitus.

Clem. IX,
Societati
concedit
officium de
Concept.
immacul.
Deiparae cū
octaua.

16. A CLEMENTE IX. *Qui inter alia beneficia, & fauores, quibus pro singulari erga nos beneuolentia, iam dignatus est ornare minimam Societatem nostram, præ alijs Ordinibus, est imprimis priuilegium celebrandi diem festum immaculæ Conceptionis Deiparæ cum Octauâ; Et insuper recitandi Officium sanctissimi Parentis nostri sub ritu duplici in tota Ecclesia. De quo fauore (& alijs multis)*